

Flitssessie Participatie & Gezondheid

Studiedag GezondIn 3 december 2020
Ruud Dorenbos en Simone 't Hooft

Huishoudelijk en technisch

Als je iets wilt zeggen:
vraag dit aan via dit
zwaaiende poppetje

Vragen over de presentaties in deze chat

Verder: plenair deel wordt opgenomen

Voor technische vragen: Naomi Esther

Beste lay out van je scherm
Tijdens presentaties

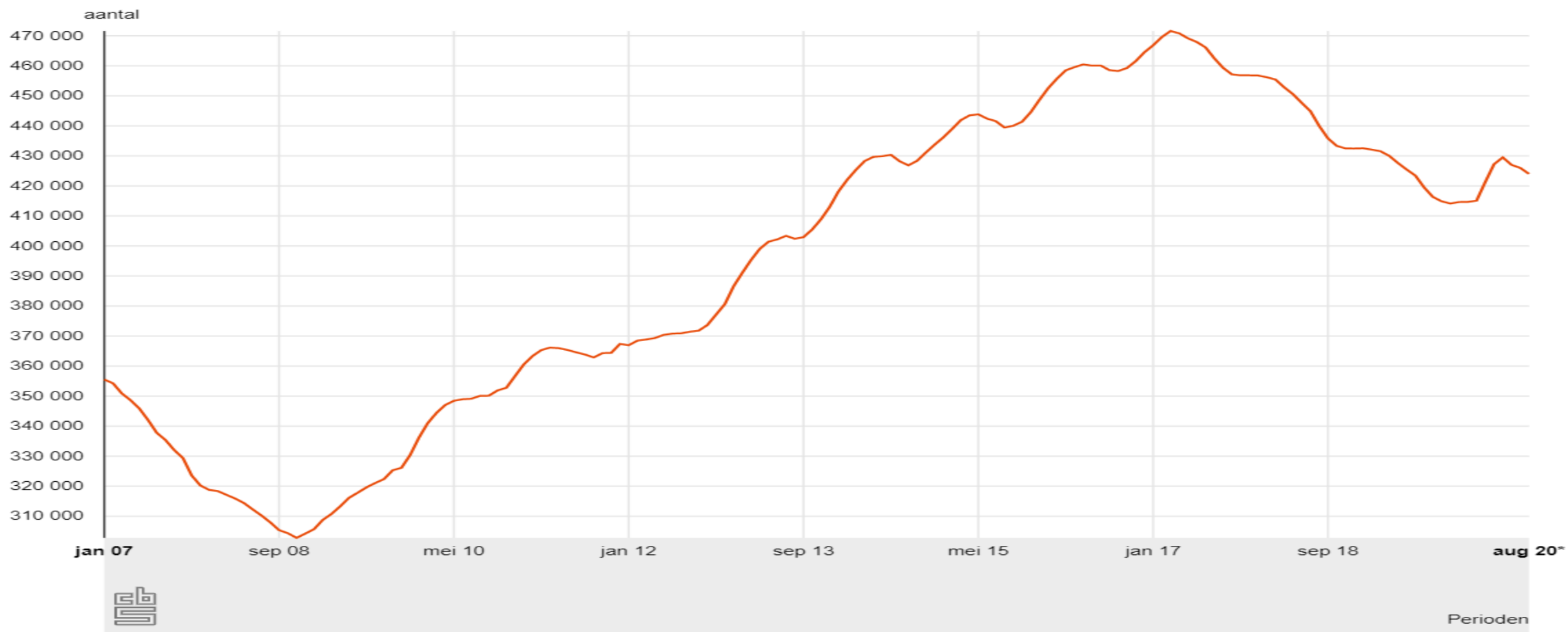

- **Bijstandsgerechtigden met gezondheidsproblemen**
  - Wat cijfers
  - Onderzoeken
  - Inzichten uit literatuur en praktijk
- **Participatie & Gezondheid 2020: Verhalen uit de praktijk**
  - Individuele succesverhalen (klantreizen)
  - Kijk van experts
  - Algemene succesfactoren en knelpunten
- **Vragen, discussie**

Personen met bijstand; persoonskenmerken

Persoonskenmerken: Totaal personen

Onderwerp

Personen met een bijstandsuitkering \ Tot de AOW-leeftijd

- Aantal mensen in bijstand daalt sinds maart 2017 (maar nog steeds ruim boven aantal voor crisis)

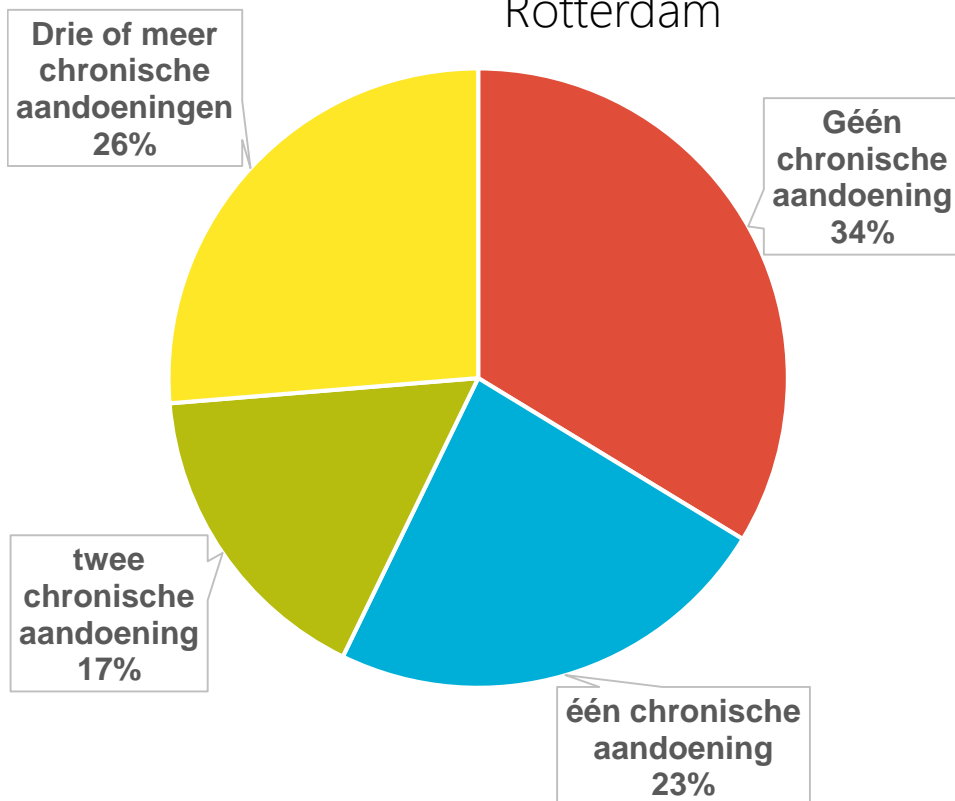
- Groter aandeel personen ouder dan 45

- Aandeel niet-westerse achtergrond onverminderd groot en stijgend

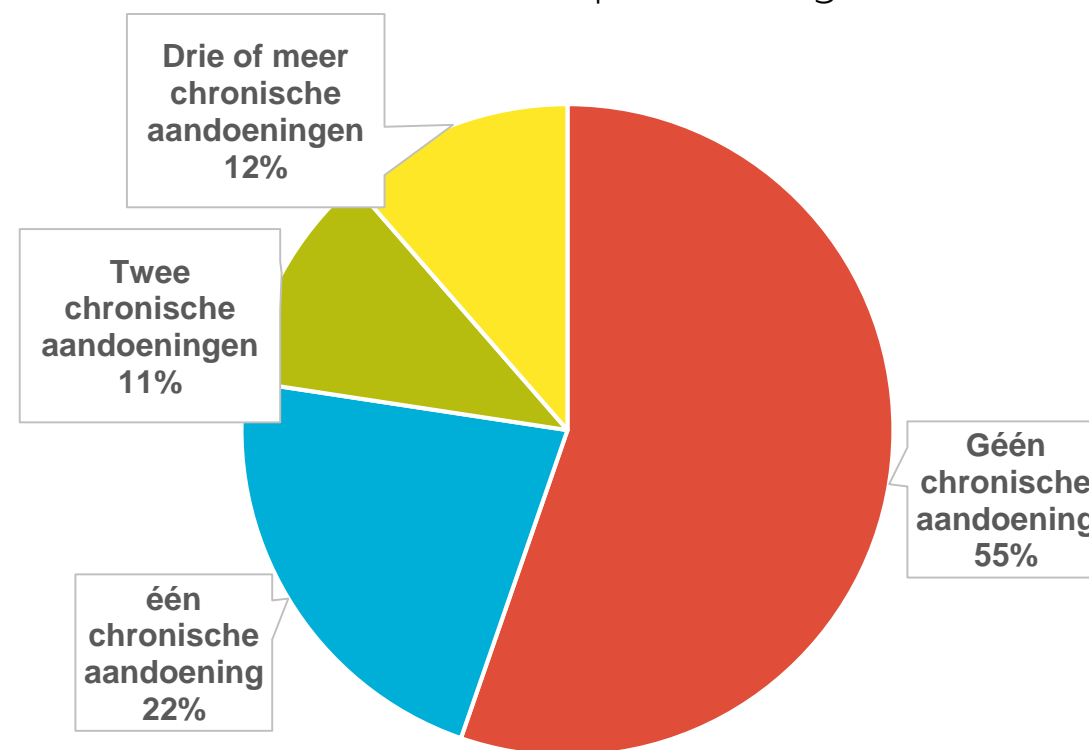
Datum	Totaal aantal mensen in bijstand	45 tot AOW-leeftijd	Niet-westers
November 2008	303 duizend	156 duizend (51,8%)	131 duizend (43,2%)
Maart 2017	472 duizend	234 duizend (49,7%)	236 duizend (50,1%)
Mei 2020	430 duizend	235 duizend (54,6%)	220 duizend (51,1%)

Multimorbiditeit bijstandsgerechtigden Rotterdam

Multimorbiditeit beroepsbevolking Nederland

* Uit presentatie Lex Burdorf n.a.v. onderzoek van Universiteit Leiden, TU Delft en het Erasmus University Rotterdam

Cijfers vormden het startpunt van verschillende onderzoeken:

- Wat weten gemeenten over hun bijstandsgerechtigden (of: welke info hebben zij)?
- Welke activeringstrajecten zijn er? En wat werkt?
  - Is er in die trajecten ook aandacht voor de gezondheid van bijstandsgerechtigden?
- Wat vinden bijstandsgerechtigden zelf van die activeringstrajecten?
- Wat vinden (andere) experts?

Wat te doen?

- Hoe kun je bijstandsgerechtigden met multi-problematiek (bijvoorbeeld gezondheidsproblemen en vaak ook andere problematiek hebben) toch activeren richting (betaald) werk, vrijwilligerswerk of scholing?

Aandachtspunten voor gemeenten

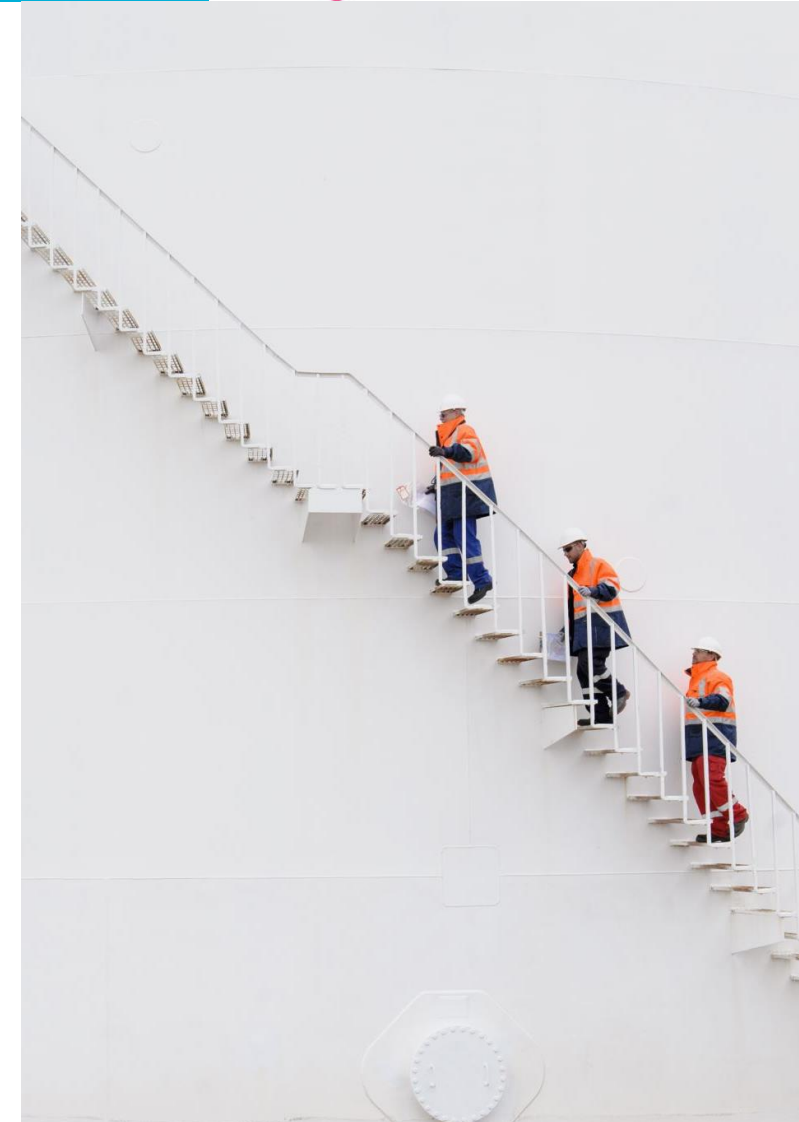

GEZOND IN ...
STIMULERINGSPROGRAMMA GIDS
LOKALE AANPAK GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN

- Geef het prioriteit ...
  - 80-20/20-80
- Kwaliteit professionals (van intake tot match)
- Niet inzetten op snelle uitstroom maar duurzame uitstroom
- Geen druk, dwang, vrijwillig ... Inzetten op intrinsieke motivatie

- Persoonlijke aandacht en begeleiding!

- Agenderen met persoonlijke verhalen
- Focus: participeren met gezondheidsproblemen: succesverhalen in portretten
- Welke 'route', succesfactoren en knelpunten?
- Interviews met experts

Casus: Sandra (Vaals)

GEZOND IN ...
STIMULERINGSPROGRAMMA GIDS
LOKALE AANPAK GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN

Vrouw, 59 jaar oud

Alleenstaand

Tot 2011: administratief medewerker bij verschillende werkgevers

2011: 100% arbeidsongeschikt wegens zware psychische problemen

2011-2018: WIA, GGZ-behandelingen

2016: beweegmakelaar Jolanda Mikic raakte betrokken

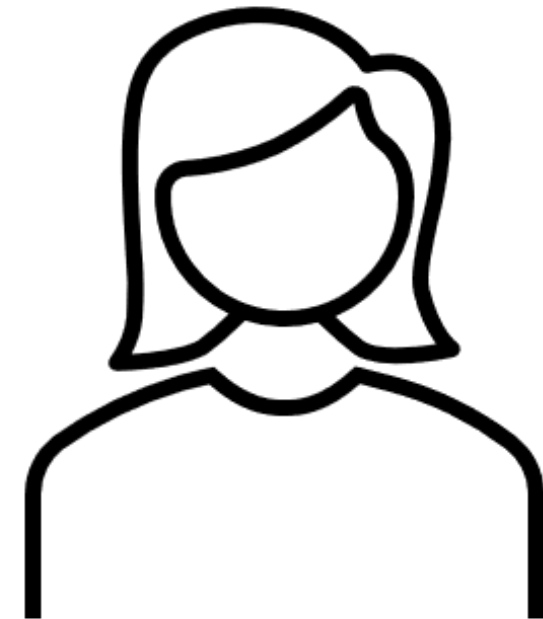
- > Badminton

- > Vrijwilligerswerk in de bibliotheek

- > Vrijwilligerswerk in de 'Ruilwinkel'

2018: 100% arbeidsgeschikt

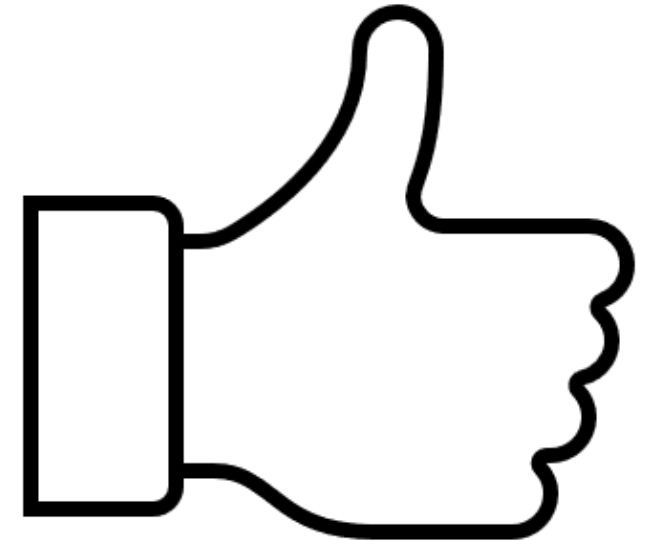
2019: betaalde baan bij bouwbedrijf via uitzendbureau Hallo Collega

Succesfactoren voor Sandra

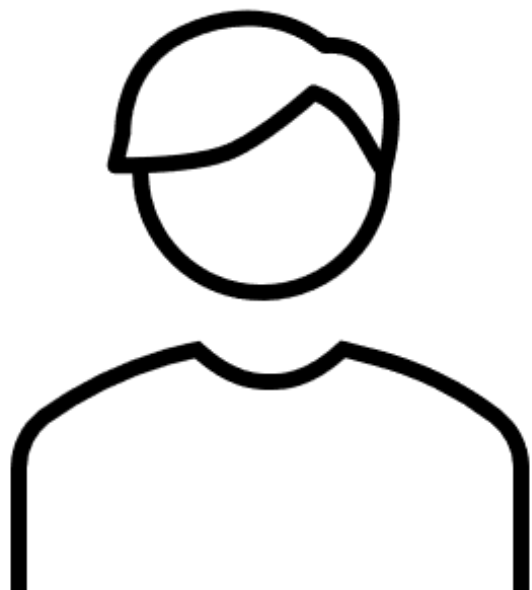
- Begeleiding: persoonlijk en breed (alle levensgebieden):
'bij iemand terechtkunnen voor van alles'
- Aansluiting bij wat ze kon én wilde
- Geholpen worden door iemand die de juiste personen kent (m.n. werkgevers)
- Werkgever die rekening houdt met beperkingen (stressgevoeligheid)

Casus: Stephan (Rotterdam)

GEZOND IN ...
STIMULERINGSPROGRAMMA GIDS
LOKALE AANPAK GEZONDHEIDSACHTERSTANDE

Man, 43 jaar oud

Alleenstaand

Zo'n 6 jaar geleden: baan verloren wegens conflict met nieuwe leidinggevende

Ernstige rugklachten en geschiedenis van drugsgebruik

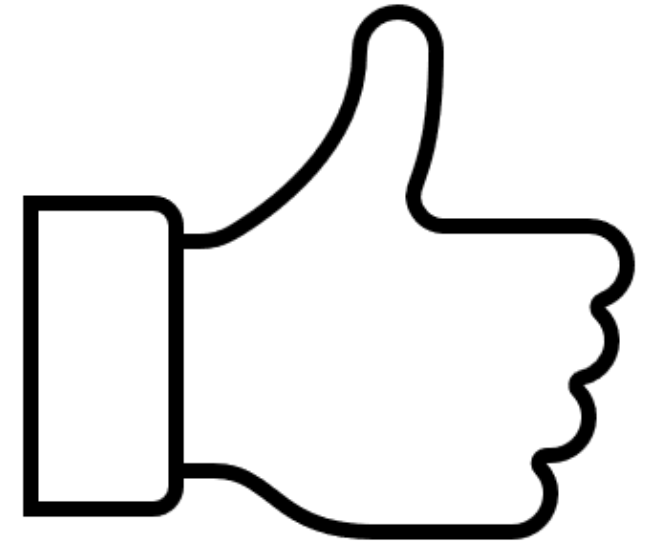
Vrijwilligerswerk en bepaalde gemeentelijke trajecten

Omslag: 2019: sporten (aangeboden vanuit gemeente)

Eind 2019: vrijwilligerswerk kringloopwinkel (gemeentelijk traject), mogelijk blijvend betaald werk

Succesfactoren voor Stephan

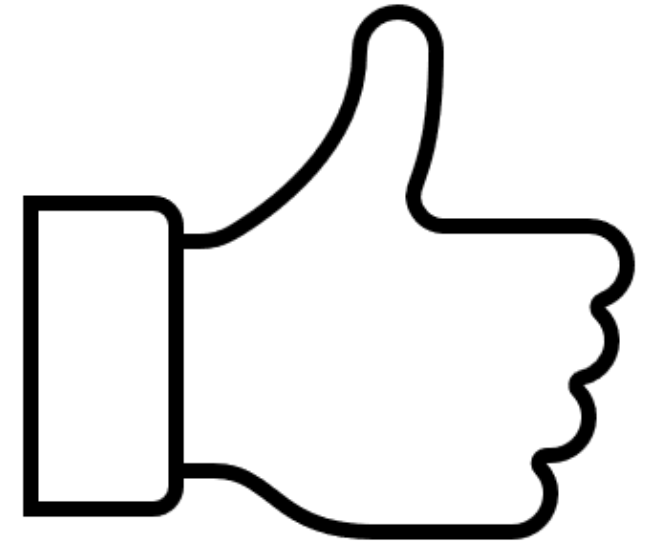
- Sporten (!)
- Begeleiding: goed luisteren, breed ('ook andere, privédingen kunnen bespreken')
- Aandacht voor mogelijkheden én onmogelijkheden
- Geen dwang/verplichting

Andere succesfactoren ('klanten' en experts)

- Begeleiding: persoonlijke aandacht, beschikbaarheid/flexibiliteit, frequent, gelijkwaardig, goed luisteren, vertrouwen
- Brede blik: niet alleen werk
- Aansluiten bij wat iemand kan én wil
  - > 'Aanbodvrije aanpak'
- Geen/minder dwang
- In stapjes: bv. via vrijwilligerswerk naar betaald werk
- Werkgever die rekening houdt met beperkingen (Lineke van Hal: 'responsiviteit')

Vragen/opmerkingen?

GEZOND IN ...

STIMULERINGSPROGRAMMA GIDS
LOKALE AANPAK GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN

Aandacht en persoonlijke begeleiding voor alle bijstandsgerechtigden met multi-problematiek...

... Is het nodig?

... Is het realistisch?

... Wat is er nodig om het te realiseren?